

‘Bolivarcı Alternatif Blok’, ABD’nin, Bolivya’nın içişlerine karışmasını protesto etti

Morales’e ALBA desteği

ABD’nin tersine ALBA (Venezüella, Küba, Nikaragua ve Bolivya’nın oluşturduğu Bolivarcı Alternatif Bloku) ülkeleri ABD’nin Bolivya’nın içişlerine karışmasını protesto ettiler ve Evo Morales’i destekleyerek ülkenin bütünlüğünü savundular.

Oligarşinin asıl niyeti, doğal kaynakları ABD kökenli büyük şirketlere satmak ve kendi zengin topraklarını korumak. (Eki-lebilir toprakların yüzde 91’i nüfusun yüzde 5’ini temsil eden büyük toprak sahiplerine ait.)

Bolivya’nın Balkanlaştırılması ve Başkan Morales’in devrilmesi görevi için ABD hükümeti, NED (National Endowment for Democracy) ve USAID (United States Agency for International Development) gibi kuruluşları aracılığıyla ayrılmış örgütlere uyuturucu ile savaş bahanesiyle 120 milyon dolarlık yardımda bulundu.

ABD, Bolivya’yı parçalayarak bölgede-

ki hegemonyasını tazelemek istiyor: Latin Amerika devrimini vurmak, halkların bütünlüşme çabalarını frenlemek, bölge ülkelerini ve doğal kaynaklarını kontrol altında tutmak istiyor.

ABD, güneydeki koşulsuz müttefiki Kolombiya ile birlikte Venezüella ve Ekvador gibi ilerici hükümetleri istikrarsızlaştırmaya ve gözden düşürmeye, Bolivya’yı karıştırarak kıtada ortaya çıkan Latin Amerika devrimini yenilgiye uğratmak istiyor. Eğer Bolivya’da Morales’in başlattığı kültürel ve demokratik devrim kesintiye uğrarsa bu kaçınılmaz olarak diğer ilerici hükümetleri de etkileyecektir.

Bolivya’nın parçalanması, ABD’nin ve bölgedeki kaynaklarla ilgilenen çokuluslu şirketlerin işine geliyor.

ABD burada askeri bir üs de oluşturarak çevre ülkelerin ilerici yönetimlerini denetlemek istiyor. Bunun için ayrılmış muhalefeti besliyor.

Dünyanın en şirin canlıları lamalar ve geleneksel giysileriyle bir Maya kadınıyla birlikteyim.

Morales, AB’nin sözde ‘Dönüş Yönergesi’ne karşı yazdığı açık mektupta Avrupalıları yönergeyi reddetmeye çağırdı

‘Bu bir utanç yönergesi’

‘Amerika’yı keşfeden Türkler’

İlk romanı 18 yaşında yayımlayan, Brezilyalı büyük romancı, Jorge Amado’nun 1992’de, Nobel düzenleme komitesinin İspanyol işgalinin 500. yıldönümünde adeta günah çıkarıcısına Barış Ödülü’ne layık gördüğü Guatemalalı Menchu’yu desteklercesine yazdığı “Amerika’yı Keşfeden Türkler” adlı kitabı için, Portekiz dilinin diğer büyük yazarı Portekizli Jose Saramago bakınız nasıl yazıyor: “... Keşif mi, işgal mi? Epik bir şiir mi, yoksa soykırım mı? Avrupalıların yeni dünyaya varışı kemikten bir iddia olarak sürüyor. Her ne kadar Amerikan kıyılarına ilk varanlar İtalyan kâşifler ve İspanyol, Portekizli işgalciler olsa da, yeni dünyanın Türkler tarafından keşfi geç gelen en iyi şeydi. 20. yüzyılın başlarındaki Güney Bahia bölgesini örnek alalım. Amerika’nın keşfinin 500. yıldönümüne özel 1992’de yazılan bu kısa romanın masrafları özel olarak bir İtalyan şirket tarafından ödendiği ve Amerika kıtasından bir İngilizce, bir İspanyolca ve bir Portekizce olmak üzere 3’ü öykünün yazılması istenmişti...”

El Salvador’un 16 Mart 2009’da seçilen Ulusal Kurtuluş Cephesi lideri, yoksulluktan gelen Funes’i ve niceleri Castro ve Chavez’in liderliğinde ve Latin edebiyatının öncü kalemlerinin izinde yerli halkların Bolivar’dan bu yana yeniden ulusal üyanına tanık oluyoruz. Bolivya’nın Ayмара kökenli Dışişleri Bakanı Choquehuanca da ‘sosyallizm’in, Bolivya’da yeniden nasıl hayat bulacağını şöyle açıklıyor: “... Biz yerliler, insanların kendini aralarında ve insanlarla doğa arasındaki yeniden doğuş veya dengeye dönüş diye adlandırdığımız kozmik bir İnka inanışı olan ‘Pachakuti’ye doğru yol alıyoruz. Genel hukuku, kârların birikmesi olan kapitalizm için en önemli değer ‘para’dır ve yaşamın bir değeri yoktur. Sosyalizmde ise en önemli değer insandır ve insan için sadece materyalizm değil, spiritüalizm de önemlidir...”

“Çürümüş bir devlet teslim aldık” diye devam ediyor Bolivya Saydamlık ve Rüşvetle Mücadele Bakanı Nardi Suvo Iturry.

“Yıllardan beri ABD ve AB’ye bağımlı ülkemiz politikalarının Evo Morales’ten ve Bolivya’dan çıkaracağı çok önemli dersler vardır, Morales’ten önce de, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ten ve onun devrimlerinden alacağı çok önemli dersler vardır. Bu kısa tarihsel süreçte, karşıdevrimler ve işbirlikçi yönetimler yaşansa da zafer her zaman halkımızın olacaktır!”

Evo Morales’ten Avrupa Birliği’nin dönüş yönergesi kararına açık mektup: “... İkinci Dünya Savaşı’nın sonuna dek Avrupa bir göçmenler kıtasıydı. On milyonlarca Avrupalı açlıktan, mali kriz, savaş ve Avrupa totalitarizminden, etnik azınlıklara yapılan zulümlerden kaçmak ve orayı sömürgeleştirmek amacıyla Amerika’ya göç etti. Bugün, şu sözde ‘Dönüş Yönergesi’ sürecini kaygıyla takip etmekteyiz.

Avrupalılar Latin ve Kuzey Amerika ülkelerine kitleler halinde vize almadan ya da oradaki yetkililerin koydukları koşullara maruz kalmadan geldiler. Amerika kıtasındaki ülkelerimiz tarafından her zaman kabul görüldü ve hâlâ da görülmekte. Ancak bizler bu nedenle Avrupa’nın ekonomik sefaletini ve siyasi krizini içimize çekmek zorunda kaldık.

Bu göçmenler kıtamıza, Amerika’nın yerli halkının ödemek zorunda kaldığı çok yüksek bir bedel karşılığında, buranın zenginliğini sömürüp Avrupa’ya transfer etmek için geldiler. Örneğin, Avrupa’nın 16. yüzyıldan 19. yüzyıla kadar ki maddeni paralarının basılmasına olanak sağlayan bizim Cerro Rico’da ya da Potosi’deki müthiş gümüş madenlerimizdir. Avrupalı göçmenlerin mal ve kişisel haklarına her zaman saygı gösterilmiştir.

Bugün Avrupa, gelişme ve kamu özgürlükleri açısından yansıtıldığı olumlu görünüm yüzünden dünyanın başka göç alan yerlerinden birisi haline gelmiştir. AB’ye gelen göçmenlerin büyük bir çoğunluğu bu zenginliğe katkıda bulunmaya gelir, ondan yararlanmaya değil. Kamu işlerinde, inşaatlarda, kişisel hizmetlerde ve hastanelerde çalışarak Avrupalıların çalışmayacakları ya da çalışmak istemedikleri işleri yerine getirirler. Böylece Avrupa’nın dinamik nüfusuna katılarak aktif olanlarla olmayanların ilişkisine ve dolayısıyla, Avrupa’nın cömert sosyal güvenlik sistemine, iç pazar uyumlarına ve toplumsal uyumluluğuna katkıda bulunurlar. Göçmenler AB’nin nüfus ve mali problemlerine bir çözüm getirirler.

Buna paralel olarak Avrupa Birliği, üçüncü ayağı aynı ABD’nin zorladığı anlam ve içerikli bir Serbest Ticaret Anlaşması’nı da kapsayan bir ‘Birlik Anlaşması’ni imzalamak için And Topluğunu (Bolivya, Kolombiya, Ekvador ve Peru) ikna etmeye uğraşiyor. Ticaret, mali hizmetler, entelektüel mülkiyet ve kamu servislerimizin aşırı liberalleşmesini kabul etmemiz için Avrupa Birliği’nin yoğun baskısı altındayız. Daha da öte, Uluslararası İşçi Günü’nde (1 Mayıs’ta) görül-

İNKA RUHU UYANIYOR
Bolivya Gerçeği
Buket SAHİN

Fakirlik Latin Amerika’nın değişmesi güç olan kaderi olarak görünüyor. (Fotoğraf: BUKET SAHİN)

düğü gibi kanuni koruma adı altında su, gaz ve telekomünikasyonu millileştirilme sürecinin yüzünden baskı görüyor. Bu durumda soruyorum, Avrupa’da daha iyi ufuklar arayan bizim kadınlarımız, gençlerimiz, çocuk ve işçilerimiz için ‘kanuni koruma’ nerede?

Serbestçe hareket etmek isteyen kardeşlerimize mahkemesiz hapis öngörülürken mal ve para için serbest hareket getirilmektedir. Bu ise temel sosyal güvenlik hakları inkarıdır. Bu şartlar altında bu ‘Dönüş Yönergesi’nin kabulüyle Avrupa Birliği ile müzakereleri uzatmayı ahlaki açıdan olanaksız buluyor ve diplomatik karşılıklı prensibi uyarınca aynı Bolivyalılara uygulanmakta olan vize işlemleriyle 2007’nin Nisan’ından beri Avrupa vatandaşlarını regüle etme hakkını saklı tutuyoruz. Avrupa’dan olumlu sinyaller beklediğimizden bu hakkımızı şu ana kadar uygulamadık.

Bolivya halkı ve dünyanın bütün kıtalarındaki, Asya ve Afrika ülkeleri gibi bölgelerindeki kardeşlerim adına Avrupalı lider ve parlamento üyelerinin, halkının, vatandaşlarının ve eylemcilerinin vicdanlarına seslenerek ‘Dönüş Yönergesi’nin ilk taslağını reddetmeye çağırıyor-

rum. Bugün karşımızda duran bir utanç yönergesidir. Avrupa Birliği’ne aynı zamanda önümüzdeki aylarda, insan haklarına saygılı, karşılıklı kotalardaki bu yararlı dinamizmi sürdürücü ve Üçüncü Dünya’ya karşı müthiş bir tarihi, ekonomik ve ekolojik borç içindeki Avrupa’nın bu borcunu son olarak ve artık tamamen kapatıcı ve Latin Amerika’nın kanayan açık yaralarını dindirici bir göç siyaseti geliştirmeleri çağırısı yapmaktayım. Sömürgeci dönemdeki sözde ‘medenileştirme görevi’nde olduğu gibi bugün de ‘kaynaştırma siyasetlerinde’ başarısızlığa uğramamalıdır. Yetkililer, parlamento üyeleri ve yoldaşlar, Bolivya’dan hepimize kardeşçe selamlar. Ama özellikle de bütün ‘saklanmış’ olanlara dayanışma gönderiyorum!..”

KING’İN RÜYASI MI, RICE’İN KÂBUSU MU?

Sözlerimi, yine Galeano’nun, Obama’nın seçim zaferini ilan etmesinden hemen sonra kaleme aldığı “Umarım” adlı yazısıyla ve bir başka Latin Amerika ülkesinden notlarla buluşmak üzere noktlayorum: Obama, kendi ülkesinin işgal ettiği ülkelere karşı kullandığı ırkçılığın normal olduğunu kabul eder mi?

Irak’ta, istilacıların kayıpları bir bir sayılırken saldırıya uğrayanların büyük kayıplarını küstahça görmezden gelmek ırkçılık değil midir? Birinci, ikinci ve üçüncü sınıf yurttaşlar ile birinci, ikinci ve üçüncü sınıf ölümler olduğu bu dünya ırkçı değil midir?

Obama’nın zaferi, evrensel çapta, ırkçılık karşısında kazanılan bir mücadele olarak selamlandı. Umarım, hükümetteki icraatlarında, bu büyük sorumluluğu yüklenir.

Obama hükümeti, Demokrat Parti ve Cumhuriyetçi Parti’nin aynı partinin iki farklı ismi olduğunu bir kez daha teyit eder mi? Umarım, seçiminin de kamitadığı değişim arzusu, bir sözden ve umuttan daha fazlasıdır. Umarım yeni hükümet, bu kritik dönemde yalandan bir kavgayı sürdürürken üç aşağı beş yukarı aynı şeyleri yapan iki farklı parti gerontüsündeki bir ve tek parti geleceğini yıkacak çürete sahiptir. Obama, Amerika Birleşik Devletleri tarihinin ilk siyah başkanı, Martin Luther King’in rüyasını mı, Condoleezza Rice’in kâbusunu mu gerçekleştirecek? Şimdi onun evi olan Beyaz Saray, siyah köleler tarafından inşa edilmişti.

Umarım bunu hiçbir zaman unutmaz!..

BİTTİ

DEĞİŞEN DÜNYADAN HÜSEYİN BAŞ

UNICEF Uyarıyor!

BM Ticaret ve Kalkınma Konferansı’nın (Cnuced) Afrika Bölümü Direktörü **Habib Ouane**’in, yoksul ülkelerin finansal kriz ve resesyondan önümüzdeki aylarda çok daha fazla zarar göreceğinden yakınması boşuna değil. Finansal kriz zengin ve varlıklı ülkelerin tümünde yaşamın hemen her alanında olumsuz etkilerini sürdürüyor. Ancak bu, varlıklı ülkeleri zora sokarken, biraz da onlara bağlı olarak aynı zamanda yoksul ülkeler halklarının yaşamlarını da çocuklarıyla birlikte ağırlıkla ölümlerine getireyor.

BM’nin verilerine göre az beslenme, sağlık, eğitim ve ekonomik daralma ile ilgili göstergeler, geri kalmış 48 ülkeyi (10’u Asya’da, 5’i Pasifik’te ve Karayipler’de, 33’ü ise Afrika’nın güneyinde) işaret etmektedir. Kişi başına düşen gayri safi iç hasıla, sözü edilen yoksul ülkelere 527 Avro’nun altında. 2000 yılında 670 milyon olan toplam yoksul nüfus ise 2030 yılında 1.3 milyara dayanacak.

Krizin ‘teğet geçerek’ hafif atlatıldığı masalı bir yana, gezegenin tüm kapitalist ülkelerinde zaman zaman aylık göstergelere bakılarak iyimser yorumlar yapılması da keza yanlıtıcı.. fotoğrafın bütününe göstermekten uzak. Görünen o ki, daralma ve küçülme, krizi frenlemek için harcanan milyarlarca dolara karşın hükümünü sürdürmektedir. Ama daha da kötüsü, aralarında Nobelî ekonomî uzmanlarının da yer aldığı kimi kötümserlere (!) bakılırsa daha kötü günler henüz yaşanmış değil. Böylesi bir olasılık zengin ve gelişmekte olan ülkeleri, kuşkusuz, ciddi biçimde sarsacaktır. Buna karşılık daralma ve küçülme yoksul ülkeler için ölümcül olacaktır.

Birleşik Devletler’de, işsizlik oranının haziran-da çalışan nüfusun yüzde 9.5’ten bir sonraki ayda yüzde 9.4’e gerilemesi gibi küçük bir iyileşme krizin frenlendiğinin işareti sayılmaktadır. Oysa krizin zirvesi sayılan Ocak 09’da buharlaşan işlerin sayısı 741 bine ulaşmıştır. Ancak bu konuda gözlenen eser miktardaki ‘iyileşmeler’ ve ekonomiyi ayağa kaldırmak için harcanan milyarlarca dolar, bugün Birleşik Devletler’de 14.5 milyon insanın iş aramakta olduğu gerçeğini ortadan kaldırmamaktadır. (Le Monde, 9/10 Ağustos 09)

Avrupa ve gezegenin gelişmekte olan ülkelerinin hemen tümünde durum farklı değil. Bu yüzden ‘en kötüyü geride bıraktık’ söylemleri gerçeği yansıtmaktan uzaktır. Tam tersine.. yukarıda da altını çizdiğimiz gibi ‘en kötüsü’ belki de henüz yaşanmamıştır.

★★★

Geçen 5 Haziran’da Dünya Çevre Günü’nde, resesyondan dünyadaki açların sayılarının artması- ni da tetikleyeceğinden söz edilmişti. Gerçekten de BM verilerine göre gezegenimizdeki açların sayıları 1 milyar 200 milyon sınıra dayanmıştır. Ayrıca buna ek olarak resesyonu nedeniyle 700 bin çocuğun açlıktan ölüp gitmesi olasılığının da altı çizilmiştir. Birkaç gün önce BM Çocuk Fonu UNICEF’in yaptığı dramatik bir uyarı, sözü edilen tehlikenin kapıya dayandığını ortaya koymuş bulunmaktadır.

UNICEF’in 11 Ağustos’ta yayımladığı raporda, bir Afrika ülkesi olan ‘Merkezi Afrika’da 5 yaşın altındaki 700 bin çocuğun ‘kabul edilemez’ beslenme sınır altında yaşama tutunmaya çalıştığı, daha açık bir deyişle açlıktan ölümler eşliğinde olduğu açıklanmış ve bunun önlenmesi için zengin ülkeler acil yardıma çağırılmıştır.

5 yaşın altındaki çocukların yüzde 16’ya ulaşan az beslenme ve açlık sorunu Merkezi Afrika için şaşırtıcı değil. BM’ye göre bu yoksul ülkedeki kronik açlığın nedenleri çeşitli. Bu ülkede yaşayanların on kişiden altısı günde 1.25 doların altında gelire sahip. Diğer nedenler arasında, dünya finansal krizinin ülkenin ekonomisini de olumsuz bir biçimde etkilemesi ve büyük göçlere yol açması, ayrıca ekonomik daralmanın madencilik sektörünü etkileyerek ülke gelirlerini azaltması da yer almaktadır. Yine UNICEF’e göre 2005’ten bu yana ülkenin kuzeyindeki çatışmalar nedeniyle ortaya çıkan istikrarsızlığın yanı sıra binlerce insanın göç etmek zorunda kalması da bugünkü durumun nedenleri arasında. Ama şu anda acil olan, 5 yaşın altındaki 700 bin çocuğun açlıktan ölmenine eşitinde bulunmasıdır. Bu yüzden UNICEF, tüm dünyaya, bu faciyanın önlenmesi için ülkeye yiyecek ve tedavi edici gıdaların alınması ve dağıtımını sağlayacak 1.5 milyon dolarlık acil bir yardım çağırısında bulunmuştur.

Çok şey mi istenmektedir?..

3 bin metreden düştü ölmedi

■ **Dış Haberler Servisi** - İngiltere’de paraşütü yaklaşık 3 bin metreden atlayan bir aktör, paraşütü açılmamasına rağmen burnu kanamadan kurtuldu. İngiltere’nin Shropshire kasabasında gerçekleşen olay, bir film çekimi sırasında gerçekleşti. Uçak 3 bin metre yükseklikteyken atlayan 40 yaşındaki Paul Lewis’in yere yaklaşık 300 metre kala açmak istediği paraşütü açılmadı. Bunun üzerine yedek paraşütü açmak isteyen Lewis bu amacına da tam olarak ulaşamadı. Tam açılmayan yedek paraşütü nedeniyle havada daireler çizerek hızlı şekilde zemine yaklaşan Lewis, şans eseri bir uçak hangarının çatısına düştü. Hangarın çatısının esnek malzemesi sayesinde düşüş şiddeti azalan Lewis, çatıdan indirilerek hastaneye kaldırıldı. Paraşütçününün, durumu yeni olduğu belirtiliyor.

‘Suriye Türkiye’yi vurdu’ iddiası

■ **Dış Haberler Servisi** - İsrail merkezli Debka sitesinin Japon istihbaratına dayandırdığı habere göre, Suriye’nin mayıs ayında Kuzey Kore ve İran ile ortaklaşa geliştirdiği bir balistik füze deneyi, füzenin bir hata nedeniyle, Türkiye sınırına 60-70 kilometre uzaklıkta bulunan Mabrig köyünü vurduğu belirtildi. İddiaya göre, patlamada 22 kişi hayatını kaybederken, 60 kişi de yaralandı. Ayrıca, köyün bir ay boyunca herhangi bir gaz kaçağına karşı karantinaya alındığı da öne sürüldü.